

Subject: FW: Išplatinti laišką ministerijom
Attachments: 15 min apklausa.jpg;
Statistikos_analize_del_liemeniu_zibintu_(ir_del_pereju_tuo_paciu).pdf

From: Marius Kučinskas [<mailto:mariuskucinsk@gmail.com>]

Sent: Tuesday, November 26, 2019 1:46 AM

To: Vaiva Bernotaitė <Vaiva.Bernotaite@lr.lt>

Subject: Išplatinti laišką ministerijom

Laba diena,

Nesvarbu, kad kiek jūsų ministerija tiesiogiai susijusi su klausimu, tačiau tai vienintelis būdas būti išklausytam.

Šį trečiadienį vyks Vyriausybės posėdis dėl įstatymo (SEAKĮ) apie dviratininkus išvados. Sprendimas priimamas balsavimu – balsuojant visiems ministrams, net jeigu tai nesusiję su jų ministerija. **Prašau jūsų balsuoti prieš Vyriausybės nutarimo projektą. Tai yra užtarti įstatymo projektą.** Neleiskime vėl Susisiekimo ministerijos atstovams **meluoti**. Dėl Susisiekimo ministerijos atstovo Dmitrij Bial Seimo kontrolierių įstaiga atlieka patikrinimą, dėl galimo informacijos klastojimo. Teigė, kad siūlymai prieštarauja Vienos konvencijai, o paaiškėjo, kad melavo ir neprieštarauja. O toliau ir vėl ištisai meluoja ir dėl kitų dalykų. Kadangi, valstybės tarnautojas – tai skaitosi „daru ką noriu“, vis tiek niekas netikrina ir nesigilina. Jeigu nespėjate įsiginti į temą, tai tada labai prašau Jūsų per balsavimą prašyti nukelti į kitą posėdį. Paprasto piliečio prašymas – nieko nereikia palyginus su ministru.

Įstatymo projekto siūlymai dviratininkams – trumpai lentelėje (niekas nenori skaityti daug teksto):

Dabar galioja tvarka:

Dienos metu			Nakties metu		
Liemenės ARBA žibintai			Liemenės IR žibintai		
Dviračių takai	Dviračių eismo juostos	Gatvės	Dviračių takai	Dviračių eismo juostos	Gatvės
Privalomi	Privalomi	Privalomi	Privalomi	Privalomi	Privalomi

Dviračių takas ir dviračių eismo juosta yra du skirtingi dalykai – nepainiokit. Dviračių juostos įrengiamos pvz. gatvėje, dviračių takas gali būti įrengtas ir ant šaligatvio. Važiuojamoji kelio dalis ir gatvė irgi yra du skirtingi dalykai. Pvz. Važiuojamoji kelio dalis yra ir dviračių takas, tuo tarpu dviračių takas – tai nėra gatvė. Gatvės yra mieste, užmiestyje – keliai. Įstatymo tiksliai suformuluota, o čia palikta, kad suprastumėte esmę.

Įstatymo projektas (pateikimui pritarė Seimas, rengia išvadą Vyriausybė):

Dienos metu			Nakties metu		
Liemenės ARBA žibintai			Liemenės IR žibintai		
Dviračių takai	Dviračių eismo juostos	Gatvės	Dviračių takai	Dviračių eismo juostos	Gatvės

Neprivalomi (nei gyvenvietėse, nei ne gyvenvietėse)	Neprivalomi (nei gyvenvietėse, nei ne gyvenvietėse)	Privalomi tik ne gyvenvietėse (užmiėsčio keliuose ir pan.)	Privalomi	Privalomi	Privalomi
--	--	---	-----------	-----------	-----------

Nustatyta, kad dviračių takai, dviračių juostos patenka į važiuojamosios kelio dalies sąvoką. Dviračių juostos pvz. - Gedimino pr.

Įstatymas siūlo atsisakyti privalomų/žibintų liemenių dienos metu gyvenvietėse. Ne gyvenvietėse dienos metu privalomas liemenes/žibintus palikti privalomas. **Užmiestyje automobilių greitis didesnis nei miestuose, ten ir reikalingas didesnis matomumas, o ne miestuose.** Įstatymo projektas siūlo nakties metu reikalavimų nekeisti ir palikti privalomus liemenes ir žibintus tiek gyvenvietėse, tiek ne gyvenvietėse.

Tiksli įstatymo projekto formuluotė:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/5fa11920c33f11e993cff47c25bfa28c?jfwid=-pdh4ovkqp>

Aiškinamasis raštas:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/8d8217e0c33f11e993cff47c25bfa28c?jfwid=-pdh4ovkqp>

1) Pastabos iš susirašinėjimo su Susisiekimo ministerija

✗ Susisiekimo ministerijai vienodai ar dviratininkas avarijos metu patenka DIENOS ar NAKTIES metu dėvėdamas liemenę ar su įjungtais žibintais. Arba iš vis be nieko. Konkrečios statistikos neturi, nesidomi ir nevertina. Vertina bendrą dviratininkų patekusių, apskritai į avarijas kiekį, nepriklausomai nuo aplinkybių. Esą bendras žuvusių dviratininkų kiekis sumažėjo, todėl esą liemenės dienos metu yra gerai. O gal žuvusiųjų skaičius sumažėjo ne dėl reguliavimo, o dėl pagerėjusios kelių infrastruktūros. Dėl ko įvyko avarijos nesidomėjo.

✗

✗ Susisiekimo ministerija argumentuoja, kad esą pėstieji su atšvaitais geriau pastebimi. Tačiau, jiems dzin ar nakties, ar dienos metas.

✗

✗ Ministerijos atsakymas „<...> 2013–2016 metais nežuvo nė vienas pėsčiasis, kuris buvo su atšvaitais.“. Na, paskaičiuokim kiek po galais yra pėsčiųjų su atšvaitais DIENOS metu, vėl atsakymas: „<...> Susisiekimo ministerija nekaupia statistinių duomenų, kiek Lietuvoje pėsčiųjų naudoja atšvaitus.“

2) Atsakymas į Susisiekimo ministerijos teiktą avaringumą

Pažymiu, kad 2014 metais visoje Lietuvoje buvo gan staigiai masiškai nutiesti asfaltuoti dviračių takai. Tai smarkiai įtakojo ministerijos teigtą avaringumą. Dviratininkai (ypač sportininkai) iš gatvių persikėlė ant naujų 3-3,5 m pločio asfaltuotų dviračių takų. Ne liemenės pridėda saugumo, o naujai nutiesiami dviračių takai.

3) Visuomenės nuomonė

Naujienu portalas 15min.lt atliko portalo skaitytojų apklausą (2046 atsitiktiniai naujienu portalą skaitytojai). Skaitytojų srautas didžiulis – juk tai nacionalinis naujienu portalas. 76% skaitytojų pasisako už liemenių dviratininkams atsisakymą dienos metu. 24% pasisako, kad liemenės dienos metu reikia palikti privalomas

4) Dviratininkai faktiškai nedėvi liemenių.

Peticijoje pateiktos apklausos duomenimis (apklausti 363 dviratininkai). Privalomų **liemenių/žibintų gatvėje dienos metu** reikalavimo nesilaiko

Vilniuje – 57%,

Kaune – 35%,

Klaipėdoje 71%,

Šiauliuose 65%,

Panevėžyje 74%,

Alytuje 82%

apklaustų dviratininkų.

Kitaip pasakius didžioji dauguma jau dabar nesilaiko šių perteklinių reikalavimų dienos metu. ERGO atliko kitokį eksperimentą. Cituoju: „Į reikalavimą ant dviračio pritvirtinti žibintus atsižvelgė 40 proc. eksperimente užfiksuotų dviračių vairuotojų. Mažiausio populiarumo tarp dviratininkų sulaukia ryškiaspalvės liemenės su šviesą atspindinčiais elementais dėvėjimas. Eksperimento metu tokias liemenes ar kitus šviesą atspindinčius drabužius dėvėjo tik 56 iš 1020-ies užfiksuotų dviratininkų, kas sudaro 5,5 proc.“

5)AVARINGUMO STATISTIKOS ANALIZĖ

Įstatymo projektui parengti turimais duomenimis (pvz., Klaipėdos apygardos prokuratūros 2019 m. liepos 30 d. raštas Nr. 4-S-2746), eismo įvykių, kuriuose dalyvavo dviratininkai, statistika nepagrindžia, kad dviratininkai akivaizdžiai (žymiai) rečiau patektų į eismo įvykius, vilkėdami ryškiaspalves liemenes su šviesą atspindinčiais elementais arba naudodami žibintus dienos (šviesiuoju paros) metu. Minėto rašto duomenimis, 42 procentai dviratininkų, laikotarpiu nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2019 m. liepos 25 d., Klaipėdos apygardos prokuratūros aptarnaujamoje teritorijoje pateko į eismo įvykius vilkėdami ryškiaspalves liemenes su šviesą atspindinčiais elementais arba naudodami žibintus dienos (šviesiuoju paros) metu. Susisiekimo ministerija, Kelių policijos tarnyba(bendroji) duomenų kiekį į avarijas Lietuvoje pateko su liemenėmis/žibintais ir pasižiūrėti elementariai tingi. Automatinio būdu sudaryti duomenų neįmanoma, reikia versti kiekvieną bylą ir skaityti.

Įstatymo projektą parengusi darbo grupė kreipėsi į kiekvieną teisumą, kiekvieną savivaldybę, kiekvieną policijos komisariatą, kiekvieną prokuratūrą su prašymu sudaryti statistiką rankiniu būdu dėl liemenių.

Statistikos_analize_del_liemenu_zibintu_(ir_del_pereju_tuo_paciu).pdf – ten sudėti institucijų raštai, kurios sutiko rankiniu būdu jų pačių sudarytą statistiką – jų pačių nagrinėjamu atveju.

Nustatyta, kad liemenių naudojimas šviesiuoju paros metu nėra pagrįstas, o šių elementų nepatrauklumas galiojančią teisės normą daro praktikoje neveikiančia, o ekologišką dviračių transportą mažiau patraukliu.

6) Šio nutarimo projekte

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO NR. VIII-2043 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII-3782

vėl meluojama,

Nutarime parašyta:

6 skyriuje „Išvados“ nurodyta, kad nuolatinis dviračio žibintų naudojimas gali gerokai sumažinti tikimybę dviratininkams patekti į eismo įvykius (tyrimo metu gauta reikšmė – 47 proc.)

Šaltinyje, kuriuose jie remiasi parašyta, kad ne 47%, o 38%. Angliškai

This is likely a result of a response bias, since the bicycle jacket was not expected to affect the number of single accidents. To compensate for this bias, a separate analysis was carried out. This analysis reduced the effect of the jacket from 47% to 38%.

Tokių fakto klaidų, pilna susirašinėjimuose su Susisiekimo ministerija. Atrodytų smulkmena, tačiau tokios „klaidos“ ištisai eina susirašinėjime ir jų neviena, o susirašinėjama oficialiais raštais 2 metus.

7) Lietuvos Respublikos **Kelių įstatymo** ir **Kelių eismo taisyklių** sąvokos „Kelias“ **skiriasi**. Tiek Kelių įstatymo sąvoka, tiek Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo sąvoka „Kelias“ apima pėsčiųjų ir dviračių takus, todėl nutarimo projekte vėl **meluojama**. Teigiama, kad dviračių takai nėra važiuojamoji kelio dalis, o paaiškėjo, kad kelio sąvoka apima ir dviračių takus. O važiuojamoji kelio dalis – kelio dalis važiuoti transporto priemonėms.

Kelių įstatymas:

Kelias – <...>Kelio elementai yra šie: <...> **pėsčiųjų ir dviračių takai** <...>

Dviratis yra transporto priemonė, dviračių takas turi važiuojamąją dalį. Nepainiokite su pėsčiųjų taku ar šaligatviu, kurie važiuojamosios dalies neturi. O pagal įstatymą važiuodamas važiuojamąją kelio dalimi, dviračio vairuotojas privalo dėvėti ryškiaspalvę liemenę su šviesą atspindinčiais elementais arba dviračio priekyje turi degti baltas šviesos žibintas, o gale – raudonas šviesos žibintas. Pagal sąvokas nustatyta, kad dviračių takas įeina į važiuojamos kelio dalies apibrėžimą. Kelio sąvoka apima ir pėsčiųjų ir dviračių takus. Kadangi dviratis yra transporto priemonė, o važiuojamoji kelio dalis – kelio dalis važiuoti transporto priemonėms, o kelias apima ir pėsčiųjų ir dviračių takus. Tai ir gaunasi, kad dviračių takas yra važiuojamoji kelio dalis. Pabraukiau esminius žodžius.

SEAK] sąvokos (įstatymo projektu jos nekeičiamos). **Pabraukiau į ką reikia atkreipti dėmesį. blogas matomumas** – meteorologinių ar kitų reiškinių sukelta padėtis, kai kelio matomumas yra

mažesnis kaip 300 m, neatsižvelgiant į kelio parametrus tamsusis paros metas – laikas nuo saulėlydžio iki saulėtekio (SEAK] 2 straipsnio 5 dalis);

dviračių juosta – dviračių eismui skirta **važiuojamosios kelio dalies juosta**, atskirta horizontaliojo ženklavimo linija ir pažymėta dviračio simboliu (SEAKĮ 2 straipsnio 9 dalis);

dviračių takas – dviračių eismui skirtas **kelias arba kelio dalis**, pažymėti tam skirtais kelio ženklais. Dviračių takas privalo būti atskirtas nuo kelio ar jo dalių kelio inžinerinėmis priemonėmis (SEAKĮ 2 straipsnio 10 dalis);

dviratis – ne mažiau kaip du ratus turinti **transporto priemonė**, varoma ja važiuojančio asmens raumenų jėga, naudojant pedalus ar rankenas. neįgaliųjų vežimėliai prie dviračių nepriskiriami (SEAKĮ 2 straipsnio 11 dalis);

gyvenvietė – namų pristatyta teritorija, kurios pradžioje keliai pažymėti ženklais „gyvenvietės pradžia“, o pabaigoje – „gyvenvietės pabaiga“ (SEAKĮ 2 straipsnio 20 dalis);

tamsusis paros metas – laikas nuo saulėlydžio iki saulėtekio (SEAKĮ 2 straipsnio 69 dalis);

važiuojamoji kelio dalis – **kelio dalis važiuoti transporto priemonėmis** (SEAKĮ 2 straipsnio 95 dalis);

kelias – eismui skirta ir naudojama žemės arba statinio paviršiaus juosta per visą jos plotį, įskaitant važiuojamąją kelio dalį (toliau – važiuojamoji dalis), sankryžas, šaligatvius, kelkraščius, **pėsčiųjų ir dviračių takus**, skiriamąsias kelio juostas (Kelių eismo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos

Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimo Nr. 1086 redakcija), 3.7 papunktis).

60. **Ryškiaspalvė liemenė su šviesą atspindinčiais elementais** – geltonos, oranžinės ar raudonos spalvos liemenė arba kitas viršutinės kūno dalies (nuo kaklo iki juosmens) drabužis su iš visų pusių kitiems eismo dalyviams matomais šviesą atspindinčiais elementais.

8) Užsienio praktika - rekomendacijos (**bet ne reikalavimai**) įtrauktos į teisės aktus

Seimo Informacijos ir komunikacijos departamento Tyrimų skyrius atlikto 2018-11-27 analitinę apžvalgą „Dviračių eismo reguliavimas ir saugos reikalavimai Europos Sąjungos valstybėse narėse“. Nustatyta, kad liemenės arba žibintai dienos metu nėra privalomi **Vokietijoje, Danijoje, Švedijoje, Jungtinėje Karalystėje, Prancūzijoje, Estijoje, Latvijoje**. Nėra taikomas reikalavimas dėvėti vieną iš jų. Vokietijoje (rekomenduojama liemenė), Jungtinėje Karalystėje (rekomenduojama būti apsirengus šviesių spalvų, arba šviesą atspindinčius drabužius), tai yra tik rekomendacinio pobūdžio dalykas, bet jis tikrai nėra privalomas. Kitų valstybių neištyrė, bet, to pilnai pakanka. Tai yra visur kur tyrė, niekur nėra tokio reikalavimo dėvėti liemenę ar žibintus dienos metu. Tyrimą parengė Seimo Informacijos ir komunikacijos departamento Tyrimų skyriaus patarėja Dainora Valiukaitė. Analitinė apžvalga yra prieinama Seimo nariams vidinėje sistemoje.

9) Papildomi pastebėjimai dėl saugumo - rekomendacijų - galima traukti į įstatymą

Galima įstatymo redakciją papildyti. Kad dviratininkams dienos metu gyvenvietėse, važiuojant gatve būtų rekomenduojama (bet neprivaloma) dėvėti ryškiaspalvius rūbus (geltonos, oranžinės ar raudonos spalvos). Tai gali būti šortai, kelnės, megztinis, bet kas. Esmė dienos yra drabužių spalvoje, o ne atšvaituose ant „statybininko“ liemenės. Tą pastebi, tiek Susisiekimo ministerija, tiek prof. Stasys Brundza. Tačiau dėti, kaip privalomo reikalavimo negalima, nes drabužiai būna įvairių spalvų. Pvz. striukė ir kažkiek juoda, ir kažkiek geltona - tada iškiltų ginčų ar dviratininkas pažeidė taisyklės ar ne. Todėl, tai būtų galima tik ir tik kaip rekomendaciją. O jei dviratininkas važiuoja į užmiestį - reikalauti (privaloma), kad dienos metu dėvėtų liemenę arba būtų įsijungęs žibintą. Drabužių spalva, yra subjektyvus dalykas (todėl, gali būti tik rekomenduojamas), o štai reikalavimas dėvėti pagal SEAKĮ ir KET tiksliai apibrėžtą liemenę jau gali būti privalomo pobūdžio dalykas (nekyla ginčų).

Susisiekimo ministerija dalyvauti įstatymo rengime nenori, bent kiek jiems esu raštų parašęs ir susitikęs atskirai. Kadangi siūlymams, oficialiai nepritaria, tai ir prie teisinės formuluotės nedirbs - tą sakė jų teisininkas, kuris vienintelis iš ministerijos užsiima teisės SEAKĮ/KET teisiniu formulavimu. Ministerijos darbuotojai, kurie dalyvavo posėdžiuose, tik nurodo politinę kryptį, bet ne teisinį formulavimą. Susisiekimo ministerijoje nuomonės vėl išsiskiria. Siūlymus palaiko naujasis Susisiekimo ministras, tačiau Susisiekimo ministras juk nėra Susisiekimo ministerija.

10) Saugumą prideda dienos metu – ryški drabužių spalva, ne o atšvaitai ir šviesos. Susisiekimo ministerija tą pripažįsta. Tą patį analizuoja ir Susisiekimo ministerijos pateiktas mokslinis tyrimas. Tačiau, ministerija reikalauja, kad dienos metu prie rūbo būtų dar ir atšvaitai, absoliučiai iš kiekvieno pusės po atšvaitą. Tai paprasti geltoni marškinėliai negali būti laikoma liemene, nes neturi atšvaitų. Jei žmogus važiuoja dviračiu su ryškiais geltonais šortais, ar raudonom kelnės ir rudais marškinėliais. Jis saugumo požiūriu yra matomas, tačiau vis yra pažeidėjas.

--

Pagarbiai,
Marius Kučinskas
Mob. +370 622 93 702